

žitě rozmysliti a dovolati se podpory osoby práva znalé. Stížnosti nelze přiznati důvodnost. Stěžovatel byl naposledy v mor. zem. ústavě pro choromyslné ošetřován od 16. srpna 1929 do 12. listopadu 1929, kdy byl jako zlepšený z ústavu propuštěn. Usnesením okresního soudu v Brně-okolí ze dne 4. dubna 1927 byl stěžovatel částečně zbaven svéprávnosti pro pijáctví ve smyslu § 2 čís. 2 zákona ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. Podle § 4 odst. 1 téhož zákona rovná se ten, kdo je částečně zbaven svéprávnosti, dospělému nezletilci a dostane podpůrce. Taková osoba je podle trestního zákona plně zodpovědna a podle trestního řádu plně schopna vystupovati jako obviněný (obžalovaný) před trestními soudy samostatně a činiti platná a závazná procesuální prohlášení. Prohlášení stěžovatele, že se zmateční stížnosti do odsuzujícího rozsudku vzdává, je tudíž po zákonu platné a proň závazné, ano nevyšlo najevo nic, co by nasvědčovalo tomu, že prohlášení nebylo volné nebo že bylo učiněno ve stavu nepřičetném. Nalézací soud tudíž právem odmítl zmateční stížnost, kterou stěžovatel podal po onom prohlášení u soudu, podle § 1 čís. 1 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878; nebylo proto stížnosti vyhověno.

Čís. 4318.

Pro trestnost pokusu svádění ke zločinu podvodného úpadku podle §§ 9, 205 a) tr. zák. předstíráním (uznáním) pohledávky nezáleží na tom, že se vyrovnání, pro něž pachatel doporučoval závadný postup, mělo provéstí mimosoudně.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1931, Zm I 53/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 4. prosince 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem pokusu svádění k zločinu podvodného úpadku podle §§ 9, 205 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce hmotně-právní namítá stížnost, že pojem vyzývání, povzbuzování a svádění ke zločinu předpokládá jednání značnější síly, a že nemohou tento trestný čin založiti jakákoliv jen mimochodem pronesená slova, nezanechavši ohlasu, na př. pouhé náměty pronesené v úvahách, jakým způsobem je řešiti situaci danou stavem předlužení. Námítka neobstojí. Ustanovení § 9 tr. zák. čelí jakémukoliv působení na mysl jiné osoby ve směru zločinném, tedy již pouhému pokusu vyvolati v duši osoby, na niž působeno, zločinné rozhodnutí, a nerozeznává, zda neúspěch takového působení má příčinu v nedostatečné síle působení či v jiných okolnostech na vůli pachatelově nezávislých. Z dosahu citovaného ustanovení vypadají tudíž i pouhé námětky, podněty a narážky, že

trapné situaci, o niž se jedná, bylo by lze čeliti pácháním určitého zločinu, jen, nejsou-li míněny vážně, nejsou-li výronem úmyslu mluvčího vyvolati v osobě, již námět, podnět anebo nářžka svědčí, rozhodnutí, by si zjednala pácháním dotčeného zločinu východisko ze situace ji tísnící. Tento úmysl stěžovatelův a tím i vážnost podnětu jím Š-ovi daného jsou však napadeným rozsudkem zřejmě předpokládány a tím — pro strany a pro zrušovací soud závazně (§ 288 čís. 3 tr. ř.) — zjištěny; neboť rozsudek má nejen za zjištěno, že stěžovatel ve svém návodu poukázal na to, že se předstíráním pohledávky stěžovatelovy sníží vyrovnací kvota skutečných věřitelů, nýbrž i, že stěžovatel zajistil svědka Š-a proti případnému nebezpečí uplatňování předstírané pohledávky stěžovatelem, vydav mu stvrzenku, že mu pohledávka byla zaplácena. Jelikož, jak podotčeno, ustanovení § 9 tr. zák. čelí již pouhému pokusu vyvolati v jiné osobě zločinné rozhodnutí, bez rozdílu, z jakého důvodu minul se pokus s účinkem, nebyla by použití § 9 tr. zák. na souzený projev stěžovatelův na újmu ani okolnost, stížností tvrzená, že projev nezanechal u svědka Š-a ohlasu. Přes to budiž podotčeno, že tvrzení to nemá v rozsudkových zjištěních podkladu, ba je naopak zřejmě v rozporu s rozsudečným zjištěním, že svědek Š. přijal od stěžovatele potvrzenku a odřekl stěžovateli další jednání (teprve), když se krátce po stěžovatelově návodu dověděl od věřitele B-a, že postup, k němuž mu stěžovatel radil, je podvodem. Nezáleželo by ani na tom, že se vyrovnání, pro něž stěžovatel doporučoval Š-ovi závadný postup, mělo — což rozsudek nezjišťuje a stížnost odvozuje svémocně z výpovědi B-ovy — provésti mimosoudně. Ustanovení § 205 a) tr. zák. nečiní zločinnost jednání, jím stíhaného, závislou na tom, že se úskoky, jimiž bylo uspokojení věřitelů úmyslně zmařeno nebo ztenčeno, staly v soudním řízení úpadkovém nebo vyrovnacím, při jeho zahájení nebo za příprav k němu. K takovému užšímu vymezení pojmu podvodného úpadku nebylo příčiny. Omyl věřitelů o poměru aktiv a pasiv dlužníka a jejich povolnost, spokojiti se s nižší kvotou, než by byla přiměřena pravému stavu dlužníkovu jmění, mohou býti vyvolány i v mimosoudním vyrovnání tím, že dlužník předstírá závazky, jichž tu není, a zvýší tím listivě pasiva, jež jest stejnou kvotou uspokojiti z nedostatečných aktiv (srov. k tomu Dr. Robert Bartsch a Dr. Rudolf Pollak: Konkursordnung, Ausgleichsordnung, Anfechtungsordnung und deren Einführungsgesetze, II. sv., str. 474). Předstírání a uznání pohledávky může se státi i mimosoudně, uvádí-li se na př. za mimosoudního vyrovnání jako věřitel někdo, kdo skutečně věřitelem není.

Čís. 4319.

**Skutečné násilné vztažení ruky ve smyslu § 81 tr. zák. lze spatřovati i v popohánění koně zapřaženého do vozu, jehož otěže drží vrchnosten-
ská osoba v rukou.**

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1931, Zm II 318/30.)